

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 2003

22 JUILLET 2003

Proposition de loi modifiant les conditions de prise de cours de la pension de retraite anticipée pour les travailleurs indépendants

(Déposée par M. René Thissen et consorts)

DÉVELOPPEMENTS

La présente proposition de loi reprend le texte d'une proposition qui a déjà été déposée au Sénat le 2 mars 2000 (doc. Sénat, n° 2-362/1 — 1999/2000).

L'objectif de la présente proposition de loi est de prévoir un mode de calcul de la pension de retraite anticipée similaire pour les travailleurs indépendants et pour les travailleurs salariés.

Quelle est la situation actuelle ?

Pour les travailleurs salariés, hommes et femmes, l'âge de la pension de retraite est fixé à 65 ans (62 ans actuellement pour les femmes avec progression par palier pour atteindre 65 ans en 2009).

Le calcul de la pension s'effectue en 45es (sauf mesures transitoires pour les femmes).

Tout travailleur salarié peut demander le bénéfice de sa pension dès 60 ans, tout en sachant que sa pension sera bel et bien calculée en 45es. La prise de pension anticipative est donc sanctionnée par le fait que le travailleur ne pourra pas ou pourra plus difficilement justifier de 45 années de carrière complètes.

Pour les travailleurs indépendants, la situation est similaire: pension à 65 ans et calcul en 45es (sauf mesures transitoires pour les femmes).

BELGISCHE SENAAAT

BUITENGEWONE ZITTING 2003

22 JULI 2003

Wetsvoorstel tot wijziging van de voorwaarden waaronder het vervroegd rustpensioen voor zelfstandigen kan ingaan

(Ingediend door de heer René Thissen c.s.)

TOELICHTING

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van een voorstel dat reeds op 2 maart 2000 in de Senaat werd ingediend (stuk Senaat, nr. 2-362/1 — 1999/2000).

Dit wetsvoorstel heeft tot doel het vervroegd rustpensioen voor de zelfstandigen op dezelfde manier te berekenen als voor de werknemers.

Wat is de huidige toestand ?

Voor de werknemers, zowel voor mannen als voor vrouwen, is de pensioenleeftijd vastgesteld op 65 jaar (thans 62 jaar voor de vrouwen met een trapsgewijze verhoging tot 65 jaar in 2009).

Het pensioen wordt berekend in 45sten (overgangsmaatregelen voor de vrouwen buiten beschouwing gelaten).

Elke werknemer kan vanaf 60 jaar met pensioen gaan met dien verstande dat zijn pensioen ook dan berekend zal worden in 45sten. Vervroegd met pensioen gaan wordt dus bestraft doordat de werknemer niet langer of moeilijk een volledige loopbaan van 45 jaar zal kunnen bewijzen.

Voor de zelfstandigen is de toestand vergelijkbaar: de pensioenleeftijd is 65 jaar en het pensioen wordt berekend in 45sten (overgangsmaatregelen voor de vrouwen buiten beschouwing gelaten).

Mais il existe une différence importante en cas de demande d'anticipation de la prise de cours de la pension. Pour les travailleurs indépendants, non seulement la pension se calcule toujours en 45es, mais, en outre, la pension de retraite est réduite de 5 % par année d'anticipation. Cette réduction est définitive.

Cette réduction du montant de la pension en cas de prise anticipée de la pension de retraite existait également dans le secteur des pensions des travailleurs salariés, mais elle a été supprimée depuis de nombreuses années.

Seuls les travailleurs indépendants restent confrontés à une double sanction si ils veulent bénéficier d'une retraite anticipée :

- un calcul de la pension maintenu en 45es;
- une réduction du montant de la pension de 5 % par année d'anticipation.

Le maintien de cette double sanction pour les seuls travailleurs indépendants ne nous paraît plus trouver de justification objective.

René THISSEN.
Luc PAQUE.
Clotilde NYSENS.
Christian BROTCORNE.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 3, § 2, de l'arrêté royal du 30 janvier 1997 relatif au régime de pension des travailleurs indépendants en application des articles 15 et 27 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux de pensions et de l'article 3, § 1er, 4°, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne, les alinéas 2 et 3 sont abrogés.

Er bestaat evenwel een groot verschil wanneer het om een vervroegd rustpensioen gaat. Voor de zelfstandigen wordt het pensioen niet alleen berekend in 45sten maar wordt het rustpensioen daarenboven verminderd met 5 % per jaar dat zij eerder met pensioen gaan. Die vermindering is definitief.

De vermindering van het pensioenbedrag wanneer men vervroegd met pensioen gaat, bestond ook in de sector van de werknemerspensioenen maar werd daar jaren geleden afgeschaft.

Enkel de zelfstandigen worden tweemaal gestraft wanneer zij vervroegd met pensioen gaan :

- door de berekening van het pensioen in 45sten;
- door een vermindering van het pensioenbedrag met 5 % per jaar dat zij eerder met pensioen gaan.

Die dubbele straf voor de zelfstandigen en voor hen alleen, lijkt ons niet meer objectief te verantwoorden.

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 3, § 2, van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 27 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot reorganisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie, worden het tweede en derde lid opgeheven.

Art. 3

La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 2004.
23 juin 2003.

René THISSEN.
Luc PAQUE.
Clotilde NYSENS.
Christian BROTCORNE.

Art. 3

Deze wet treedt in werking op 1 januari 2004.
23 juni 2003.